

עם "הפדגוג" או עם הנעורים:

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 15.50 קראנען, לחצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה: 3.90 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 6 רויב, לחצי שנה: 3 רויב, לרבע שנה: 1.50 רויב, בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 12 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פֿרנק.

עם "הפדגוג" ו"הנעורים":

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 21 קראנען, לחצי שנה: 10.50 קראנען, לרבע שנה: 5.25 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 8 רויב, לחצי שנה: 4 רויב, לרבע שנה: 2 רויב, בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 16 שילינג, ביתר הארצות לשנה: 22 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 20 פֿרנק, וכן לחצי ולרבע שנה בערך.

תנאי החתימה.

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 6.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רויב, לחצי שנה: 2 רויב, לרבע שנה: 1 רויב, בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק, התותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה חנם. דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רויב בעת החתימה, ושני הרויב הנותרים כראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורס).

מחיר כל נומר 10 קאפ, 25 העללער.

בעד חלוף האדריסה 20 קאפ.

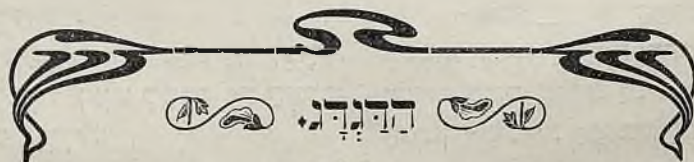
מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פטיש 38 ה, 15 ק.

Krakau, 11 April (29 März) 1904.

גליון כמ.

קרחווי, יום ב' כ"ז ניסן תרס"ד.

התקן: הדרגה (שיר), שמואל בן ציון, — הלקקן (ספור), מ. ארליך, — לביא ולביא (ציור), — ההתול-הדרג (מתולדות בעלי-החיים, פ. קרפנטה עם ציור), תרגום יוסף מיוחס, — הלויטר (ציור), — הקוקיה והעז (בריוחה) ש. שרגייהובסקי, — חדשות, — ידיעות שונות, — שיחות ילדים, מרדכי קרישבעסקי, — מודעות.

הדרגה.

לשמש כה אשומה אט
וקניאור אצירה לי
אצודה ואבלעם חיש
וקרנע אן אתחמם כה —
אך טוב, אך טוב לי פה.

אך עת תבער השמש שם
וקל ציפה נובלת לה.
וקמו אבק פורח לו
כל נביע פרחיך.

הוי הגידה דרגה, לי
אם לא קר לה תקמ.
במי מי פלג-בדלח זה
בו אתה בלי-תקף שט?

ענה דרגה ואמר לו:
אך טוב בפלג לי;
וקעת וקר מתחת שם
אן מעלה חיש ארומה לי
עם בגינלים שם נגדה נא

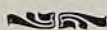
לצאת החוצה רגע נא
ושאף שם רוח קר מעט;
אך גם הרוח ציף בבר
והוא נרדם בחם היום —
אז ארדה לי אתנפלה לי
עמק עמק התהומה חיש.
ושם גלים קרירים לי
ורעים עם זהב סנפירים לי.
ואז אשומה בזה נכה —
האח! מה קר, מה טוב לי פה!
שמואל בן ציון.

ואתה אתה, בן יקיר לי,
תשב כלוא בחדר אז
עם כל קמני חביריך שם.
פזיז, תאנח לך
ובעצב תורד ראש;
וגלוי תזוה הרבי אז
נרדם על "תחומש" שם.
ושלב ראשו יגיע אט
באומר "הן";
ונפשו עורגת בזה,
עורגת, משתוקקת בך.

ה ל ק ב ז

(ספור).

אפרים הנה נער שוכב מאד, אכל את אביו הנה
ירא; ידוע ידע, כי אביו לא יסלח לו גם על עון קל.

— מתי ילך אפוא? מתי ילך?... — חושב אפרים
בלבבו, והוא מעיף מבט חרד פנים אל אביו הצועד דומם
בחדר אנה ואנה בפנים נועמים, ופנים אל השעון, ההולך
כל כך לאט, כמו להקעים... —

— אבא ילך אל החנות, — חושב אפרים בלבבו,
בשבתו כפוף על מחברתו וכותב בלי חשק. — אנכי
אשאר לבדי בבית, גם אמא תלך לה, אז אטפס על
המזנון, אשיג את הבקבוק עם עסי-הדבדבנים, אמסוך לי
ממנו בום מלאה ואשתה "לחיים"; אחר-כך אוציא מן
המזנון אגוזים, אפצע אותם ואשים את הנרענים בתוך
העסים, אכל את האגוזים ואשתה את העסים. — הן העסים
כל-כך מתוק, כל-כך טוב... אמא אינה רוצה לתת לי
מן העסים מאומה; היא אומרת, כי אסור לאכל ממנו.
"רפואה" הוא... ועל בן אקח לי בעצמי, באשר לקחתי אז
את האגסים, שהיו סגורים במזנון; הוצאתי חרש את
המפתחות מבית-העור של אמא, ובחיותה עטוקה במטבח,
פתחתי את המזנון, וכעבר רגע אחד — היו בבר שלשה
אגסים בביסי, והמזנון סגור בבתחלה והמפתחות בביסי-
העור שלה ולא נודע, כי...

הדבר הנה באחד מימות החרף.
יום גנוסיה הרה, ואפרים, — נער בן משע שנים,
בעל לחנים אדמות וקציר-קומה, — לא הלך היום לבית-
הספר.

עד השעה השתים עשרה נהג בשורה לעיני אביו
ואמו, שלא הלכו עוד החנות.

בקומו משנתו רחץ את פניו וידיו, התפלל בכונה,
בראוי לגער הולך בדרך הישר.

אחרי אכלו ארשת-הבקר, חנר מעט על למודיו,
אביו שאֵלָהוּ על-דבר למודיו וצוהו לשבת אל השלחן,
להבין את השעורים ליום המחרת.

אז ישב אל השלחן והתחיל לכתב בשום-לב
ובחשק, אך לא עברה עת רבה והנה קצה נפשו לשבת
כפוף על מחברתו ולכתב.

הוא הביט רגע אל השעון, התלוי על הקיר ממולו,
ובראותו, כי לא כל כך מהר יעוב אבא את הבית, —
בעם מאד על השעון, הוחל בשעה זו בנראה בעצלתים
רק למען הרעים...

בעצב הוריד את ראשו על מחברתו והוסיף לכתב;
אכל הפעם כתב בהתרשלות, בעמדו רגעים אחדים על
אות אחת, ובלבו התפלל, כי תעבר השעה מהר, כי ילך
אבא החנות, ואז ישאר לבדו חפשי לנפשו בבית.

"ללכת החוצה - שם קר מאד; גם מה יעשה שם לבדו? ללכת אל יעקב חבירו - הנה זה שלשה ימים שריב פרץ ביניהם ואינם מדברים זה עם זה."

- פוירייו! - שרק פתאם בשפתיו ניקפץ על רגל אחת אל המטבח.

לאה המשרתת עמדה אז אצל הכירה ושפתה קדחה מלאה תפוחי-אדמה ובשר לארחת הצהרונים.

אפרים נגש אליה. הציון לתוך הקדחה ומשך מן הצד בשקולה קפץ ממנה ועמד במרחק שני צעדים. ובצחוק על שפתיו הוא מסתכל בפניה לראותה הכועסת היא אם לא.

- הוי, תכשיט! כבר באת הנה? - קראה לאה כבעם. - המתן נא עוד מעט, אקח נא את הממאטא בידי...

- הראמנים? - שואל אפרים בלעג ומאריך לשונו למולה.

אך לאה היתה עסוקה מאד באותה שעה ולא יכלה למוש ממקומה לכל תקדים את תכשיליה ולכן לא ענתה לו דבר.

אבל אפרים רצה מאד להרעימה. מה עשה? - הלך והתחיל לטלטל בכח את עריסת הנלדה. להעירה משנתה. בדי להכעיס את לאה.

- משחית! מחבל! המעט שאתה מפריע אותי מעבודתי, כי באת להעיר גם את הנלדה?... - קראה לאה בקצף ונזקה את הכירה ובפרודי שבידה התחילה רודפת אחריה.

אך היא גם פרנע מן המטבח ומן הסדר השני הוא מאריך את לשונו לעמתה. לאה שבה אל המטבח. כשהיא מתרפת את ה"שד" הקמון.

כעבר רנע שב הנער שנית המטבח. אפס כי הפעם היו פניו רצינים ונבר הנה. שהוא שקוע באיזה רעיון.

הוא נגש אל הארון הקמון העומד במטבח, שבו נמצאים כל-השלחן: הקערות, הפכניים, הכפות ותמולגות - והתחיל לחפש שם דבר-מה.

- מה אתה מחפש שם? הנה זה רוצה לללקק דבר-מה!... - קוראה לאה.

- מה את רוצה ממני? אינני מלקק כלום. - סבין נחוץ לי...

- שם בתבה הקטנה מתחת, קח וצא מנה שובב!...

(1) בף גדולה שמנערים בה את הקדחה.

- מה אתה עושה? וכי זו היא בתיבה? - נשמע פתאם קולו של אבא.

אפרים נרתע לאחוריו, כאלו נתפש בנגבתו... בהיות אפרים שקוע במחשבותיו לא הרגיש שנמכר דיו אחרים טפספו על הנר ונבאו עליו כחצאי-פנינים שחורות נוצצות; והאב נגש רנע אל השלחן והרגיש בהם.

- מה אתה עושה? וכי זוהי בתיבה?... ראה, אפרים, כמה פעמים צריך אני להגיד לך, כי תזרח? והוא מעיר את אצבעו למול הנער ומאז עליו - ואפרים יושב מקבש ונכהל; כעבר רנע הוספה לכתב.

- מיני ילד? מיני ילד?... - מתעוררת שנית השאלה הקדומת במוחו של אפרים.

- דין, דין, דין!...

הגיע פתאם צלצול השעון לאוזנו של אפרים, והוא נושא עיניו אל השעון ורואה, ששתי אצבעותיו עומדות ישר על שתיים-עשרה.

- עוד מעט והלך לו. - חולף רעיון בקרבו במוחו של אפרים ופניו מאירים, והוא כותב הלאה.

לסוף לבש אבא את מעילו החדש, קרב אל החלון ולקח משם צרור קבד של מפתחות.

- ונמטה! - קרא, בפנותו אל המטבח - הנה הולכת?

- לא, לא! - ענתה האם מן הסדר השני. - פרנע אבא אחריה. ואך יצא האב מן הבית הרגיש אפרים, כי חפשי הוא לנפשו בצפור דרור. ומבלי נמר אפלו את המלה שהתחיל, השליך מידו את העט, ודחה את מחברתו הצדה, וברנע קפץ ממקומו, כנץ את שפתיו, וישרק שריקה משנה בשריקת החליל.

- כבר החלות שם, פרא אדם? אבא כבר יצא - קוראה אליו האם. - ראה-נא אפרים, אל תהפך פה את הבית, פן אלך פרנע ואשלח את אבא הנה.

אך את אמו לא נרא אפרים כלל, ועל בן התחיל להסתובב באמצע הסדר, בעמדו על רגל אחת, ובשרקו בשפתיו בבחליל.

- קרע, קרע את געליה, פרא אדם! הנה אני הולכת לספר זאת לאבא; עתה תראה...

ובדברה את דבריה האחרונים עמדה קבד מאחורי הדלת.

עתה גשאר אפרים חפשי לנפשו, וולתו אין כל איש בבית. רק שם במטבח מתעסקת המשרתת, שם עומדת גם עריסה ובתוכה שוכבת אחותו הקטנה.

- מה לעשות עתה. - שואל הוא את עצמו.

עליו. רגע אחד הוא עומד ומתבונן אל חור המנעול של המונזון ומשמיק במחשבותיו. ומיד הוא לוקח את הסבין, תוחב אותו לתוך הסדק הצר שבין הדלת והמונזון, ומנסה להתיק את לשון המנעול; רוצה הוא לפתח את דלת המונזון בלי מפתח ולקחת משם אגוזים ועיס-דבדבנים. והנה זה בשעה קלה שהוא מחזיק את הסבין תחב בסדק הדלת ומטה אותו הנה והנה, אל הצדדים, למעלה ולמטה – ולשונו של המנעול אינה רוצה לזוז ממקומה...

(סוף חלק א')

מ. א. ל. י.

אבל אפרים אינו עונה לה הפעם דבר. שקוע הוא ברע נה ברעיון אחד, שעלה בדעתו.

הוא לוקח סבין, יוצא מן המטבח, נכנס אל הסדר השני וסוגר את הדלת. בסדר הזה הוא עתה לבדו. אין שומע ואין רואה אותו; הוא יכול אפוא לעשות מה שלבו חפץ. פה עומד המונזון ובו יש ממתקים שונים. על המונזון אין מאומה. אמו סגרה, בנראה, את הדבדבנים בתוכו – אומנם היא סגורה, אבל הלא אפרים הוא, וכי לא יוכל להסיר מכשול קטן כזה?

והוא הולך ולוקח בסא ומעמידו אצל המונזון ועולה

לביא ולביא

הַחֲתוּל־הַדִּיג.

מחוללות בפעלי החיים.

מאת

פ. ברפנטיה.

התננבו קרני השמש, ובטבולן במים, נגלו על ידיהם אבני
הקצץ המזוהרות בקרקע הנחל, והמון דגים קטנים אשר
קשקשותיהם המזוהרות נראו בכל יפעמן בהתרוצצם
הנה והנה בדרבם.

הילד אחד עמד והביט בם מעל שפת הנחל; והילד
קטן ויפה, ומאד מאד התענג למראה עיניו. וברעתו כי
הדגים פחדנים מטבעם, ולקול עלה גדה, ומלשו על גפשמ,
נוהר מאד לבלתי השמיע קול צעדיו בלכתו; והדגים, אשר
לא הרגישו בו, הוסיפו לשחות ולהתרוצץ הנה והנה
בדרבם בשעה שאין איש רואם.

יהי כי שבעה עין הילד מראות, נזכר גם את רעיו
בני גילו, ויאמר לרוץ אליהם אל השדה לקרא להם למען
יתענגו גם הם על המראה הנחמד הזה, ובהפנותו שקמו
ללכת, והנה קול אנשה קלה פקול צעדים על פני עלים
יבשים עלה באזניו. נבט מסביב וירא והנה תכנית ראש
רחב ושחרחר ושתי עינים שחורות ונוצצות הגיחה מתוך
גנע ערבה וקנה.

הילד עמד פתאם מלכת כמו נבהל מעט ממראה
עיניו, אבל בהיותו אמיץ לב, לא הרים קולו לצעק, וגם לא
מהר להמלט על גפשו, רק עמד תחמיו לבלתי ננע למען
התבונן היטב אל הסנה הזאת, אשר לא נודעה אליו
מתמול שלשום.

וירא והנה היא יוצאה לאט לאט ממקום מחבואה
ובצעדה בזהירות רבה על יד גנעי העצים העבים, קרבה
אל הנחל ותרכץ על שפתו בהושיטה את ראשה ממעל
למים, ובכנצה את גותיה ותקריבה את רגליה זו לזו ככל
אשר יעשה החתול בחפצו להתנפל על פקיעת החומים
אשר נלגל לעיניו בהשתעשענו אתו, וכל חוות פניה

המים ומי קוץ, האפרים מפורים על פני שדות
התבואה, מגליהם בידתם, והם הולכים הלוך ורנן, הלוך
וקצור, והילדים גם הם משתעשעים שם מאז הפקר
ברוצם הנה והנה לאלם אלמות, וללקט מבין שבלי-
הנהב את הפרחים הנפים האדמדמים והלבנבנים הנוחרים,
עת הצהרים הניעה; האפרים הניחו מידם את
מגליהם וישבו תחת העצים לאכל את ארחתם ולנח מעט
מחם היום הנוער, ויוצא איש איש מילקוטו לחם ונקניק
ובקבוק וין ויאלכו וישתו וישיבו את לבם.

ואד קל, שאינו נראה במעט, כמו עלה מן האדמה
אשר זה עתה נגלו פניה אחרי קציר התבואה; הדשא
הנרקרק אשר מסביב הנחל ליבש מפני החם הלוהט,
וצרצורים קטנים השמיעו קולם מבין רגבי האדמה
ולארץ השבילים אשר בין השדות.

ובאחו אשר פתוחו אחו דרבן נחל קטן אשר מימיו
צלולים בעין הבוללת, בינות לעצי הלבנה והערבה
האוחבים את הרטיבות, ואשר הם בריאים ורעננים רק
בטבל שרשיהם במים, ויש אשר ענפי העצים האלה
העומדים משני עברי הנחל נכחו ורחבו ויספבכו יחד
ניהיו לשער-פתש⁽¹⁾ מרהיב עינים, ויעצרו בער קרני
השמש הלוהטת מהפזת על שכבת הדשא הנרקרק אשר
השתרע לרגליהם.

ומריתות⁽²⁾ נחלקים⁽³⁾ קטנים ויפים, בפעלי צבעים
שונים יבאו בפעם בפעם גם הם אל המקום הקריר, והוא
אל בין העצים ויתהלכו הנה והנה הלוך נשוב, הלוך נשומ,
רק דרך סלל אחד אשר בין הענפים המסבכים

(1) מקלעת ענפים. (2) מיני דגים קטנים.

ולברכות המים. הלא ראתי אותו, בני, בארבו לטרפו, ובהתנפלו המימה, ומה גדלה מהירותו בשחותו. אבל הנידה נא לי האם הספיקה לה השעה להתבונן אליו היטב וראית את תכניתו ומבנה גופו?

— בראשונה אמנם נבהלתי מעט בראותי את ראשו הגדול בולט מבין שרשי העצים. ככל זאת התבוננתי בו היטב, וארא כי עיניו גדולות ואזניו קצרות מאד, ונקבו ארף, ומראהו כמראה גנב חתול בעל שערות ארבות.

— אבל תראת גם את כפותיו?

לא, אמי, כי קפולות היו תחתיו ברכביו, ואחר קפץ ויעלם מהר.

כפותיו מכסות בעור-המשוט, בני, לאמר, כי תמשת אצבעותיו מחפרות יחד בעור דק אשר בו יושט במים.

— בכפות הברווה, הלא בן, אמי?

— בן, בני, ולא רק רגלי החתול הדיג, כי גם כמעט רגלי כל בעלי החיים אשר במים או הצדריים לפעמים למים מכסות בעור-המשוט, בלי הבדל אם עופות הם בברווה, או צפרדעים, או הולכים על ארבע, פחתול-הדיג, כי ברגלים המכסות בעור המשוט ישתמשו בעלי החיים האלה לשחות במים ככל אשר ישתמשו הדיגים בסנפיריהם.

— החתול הדיג יבחר למעו לו את אחד החוזרים אשר על יד נחל המים או הברכה, ולקט לו צמחי שדה וענפים רכים אשר יבחר בשניו ועשה לו בהם בתיך מאורתו במין קן גם יושב בו הוא ושלשה או ארבעה ילדיו הקטנים.

— ואיך נהנה החתול הדיג את ילדיו?

— בהיותם קטנים יניקו את חלב אמהם ככל יתר החיות והבהמות ההולכות על ארבע. אך בגדלן מעט תלך האם והביאה להם דגים מן הנחל, ובגדלם עוד יותר ילכו בעצמם לצוד צידם, וגם יחליפו את מאורת-אבותיהם באחרות, אשר יקומו להם איש איש בידיו.

— אבל הוביאו החתולים האלה תועלת לבני

האדם?

— לא, בני, כי בכללם המה זוללים גדולים, ובני

האדם ירדפו אותם והשמידים לבל יפכו להם נזק באכלם את דגני הנחלים. אבל שמעתי אומרים, כי יש מקומות אשר יבקשו שם בני האדם את קרבתם, ולמרים לצוד ציד בעדם ככל אשר יעשו הצידים בכלבי הציד אשר להם, ובארץ ארפת יצידו אותם לקחת את עורם מעליהם לעשות ממנו פרות; אמנם העור הזה איננו מצטיין בפינו באשר ראית בודי, אבל הוא מחמם מאד.

השעירות המכסות את גופתו רבות הנה ועבות, ובכל זאת בימי החורף תעבינה עוד יותר, למען הן על הגוף מפני הקור, וביחוד עבות הן שעירות החתולים-הדיגים שובני ארצות הקר, כי עליהן לדעת, בני, כי לכל

העידה בה כי גם היא מתענגת מאד בדגים הקטנים המשוטמים במים.

פתאם קפץ המימה בהמולה גדולה, ואחרי העלמה רגע, שבה ותעל על פני המים והיא שוחה במהירות רבה אל מול שטף המים הזוררים.

הילד הלך אחריה על שפת הנחל לארפו, ואחרי רגעים אחדים ראה והנה יצאה סתיה מהמים ודג בין שניה, וברגע נעלמה בין העצים.

דג אמלל! — קרא הילד בקול רגש — במהרו אל אמו אשר ישבה תחת עץ גדול ותעש את מלאכת ידה, ובראותו אותה קרא לאמר:

— אהה! אמי, סתיה גדולה ראיתי, סתיה הצדה דגים בפחל!

— ומה מראה הסתיה בני?

— מראה חום, ושערוטיה ארבות ומבהיקות, ראשה גדול ושטוח ועיניה שחורות, אזניה קצרות מאד, ושפמה בשפם החתול, אבל היא גדולה הרבה ממנו, גם רגליה קצרות מאד, ובתן היא שוחה במים במהירות גדולה מאד מאד.

— אכן חתול-דיג ראו עיניה, בני.

— חתול-דיג? מעולם לא ראיתי ולא שמעתי שם סתיה כזאת, אבל... האם החתול-הדיג אוכל דגים? ואנה זה הלך ויעלם חיש מן העין? היש לו מאורה בשדה?

— מה רבו שאלותיה, כבת אחת, בני! — קראה האם בצחוק קל — ואולם שבה נא לימיני רגעים אחדים, והנדתי לה את כל אשר אני יודעת על אודות הסתיה הזאת, אבל קדם כל הנידה נא לי, בני, לאיזה סוג מבעלי החיים יחשב החתול-הדיג אשר ראית?

— איני יודע, אמי.

— הנה ממהר, בני, להאשים את עצמה, באמרך איני יודע, אבל לו העמקת חשב מעט כי אז מצאתי, הסתיה אשר ראית הלא היא הולכת על ארבע, הלא?

— בן! אמי.

— ובכן...

— ובכן לסוג בעלי החיים ההולכים על ארבע, תחשב.

— בדרךיה, בני; עתה הנידה נא לי עוד, הנהם ל"אוכלי הבשר" תחשב או לא?

— אבל... היודע אני?... את הדיגים אמנם ראיתי, כי אוהבת היא לאכל, ובכן היא "אוכלת בשר"...

— בודי, בני, החתול-הדיג אוכל דגים ושרצים קטנים כמו עכברי הפית ועכברי השדה, אמנם יש אשר יאכל גם צמח האדמה, אבל כבר יבבר את הדיגים על פני כל המאכלים, ואכלם בתיאבון גדול; הוא מצטיין מאד בזריזותו לתפוש אותם, ובהו, כמוכן, יביא נזק רב, לנחלים

ככלות האם לרבה, קם תילד על רגליו ויפל על
צוארה ויחבקנה וישקנה. ואחרי הביעו לה חן-חן על
דבריה, רץ השדה אל רגיו הקוצרים, אשר שבו לעבודתם
ויעזר על ידם עד ביא השמש.

תרגום יוסף מיוחס.

בעלי החיים שוכני הארצות הקרות מלבושים יותר חמים
ממלבושי אלה השוכנים בארצות החמות.
— מה רבו מעשיך יי, כלם בחכמה עשית! — קרא
תילד את הפסוק מספר תהלים שלמד כבר.
— בן, בני! הדבר הזה הוא חק טבעי, והטבע מעשה
ידי יי הוא.

הלומר.

הפוקיה והעז.

(בדיחה).

אל העז קוקיה אמרה:
"שמי, מפני מה

אין קפי כל בני אחיך
אלא "מה" ו"מה"?"

ענתה לה העז: "הגידו
השמעת בשוק

או בנדרות ממיך

יאר איש: קוקוק?"

ש. משרניחובסקי.

ה ד ש ו ת .

נוצרים רבים וכלם התפלאו על טובם ויפם של פרות ארצנו הקדושה.
המלחמה. — וממקומות המלחמה אין ידיעות חשובות.

היפונים נסו עוד פעם לחסם את מבוא הים לפני פרט ארטור בפני
אנזות רוסיות בהטבעים שם אנזות קישור אחרות, ולא הצליחו כי
הרגישו בהם מהר אנזות הרוסים ותמטרגה עליהם פדורי אש ולא
נתנים לנשט אל המבוא. היתה גם התנגשות על היקשה בצפון
קוריאה בין גרודי החלזין של היפונים והרוסים. חללים נפלו משני
הצדדים. אך מחיל היפונים נהרגו ונפצעו הרבה יתר מאשר בחיל
הרוסים. אך לתגרות האלה אין חשיבות גדולה. הפעלה החשובה
בעת הזאת על שדה המלחמה הגדולה העתידה לבא, הוא—מסע
המחנות. היפונים מוכיפים להביא את מחנותיהם מארצם לארץ
קוריאה הדרומית ומשם הם מסייעים אותם אל צפון הארץ ושם
תפגשנה שתי המחנות הגדולות של הרוסים והיפונים, ואז תחל
המלחמה הגדולה בין שני האדירים האלה. וביותר מרבים הרוסים
להעביר גרודי צבא וצרכי מלחמה רבים מארצם דרך מסלת הברזל
הסבירית למנדוריה. והיפונים בונים גם הם מסלת ברזל בקוריאה
להעביר את הגדודים הבונים למקומותם ומתבצרים בערים שונות.
עד מתי תארכנה ההכנות האלה למלחמה אין איש ידע. אך זהו
ברור, כי ככל אשר תבינה ההכנות כן תגדל וכן תחזק המלחמה
אחרי כן.

פקיד אנזיה אחד מספר שבעת המלחמה האחרונה בין
האנזות היפוניות והרוסיות שהיתה בינם ²⁶ לספרואר שבועה אנזית
פחים רוסית וחתת נזקה מאד, אך הצליחה לבוא עד אחר החפים
ואנשיה עלו בשלום על החוף.

בפרט-ארטור — מספר הפקיד שהוא — עלה מאד מחיר כל
צרכי אבל גפשו. החיל עליו ושואף למלחמה. כבר הספיקו לתקן
את כל אנזות המלחמה יענקו. התקון אינו עשוי אמנם היטב, אך
יכולות כן כבר להשתתף במלחמה.

בנקל של פרט-ארטור טמנו הרוסים הרבה פחים ומספר החיל
החונה במבצר פרט-ארטור עולה לחמשות אלפים. עם זה עומדות
שם מוכנות שבע מאות עגלות מסע של מסלת הברזל שישתמשו
בהן אם יהיה על הרוסים לעזוב את פרט-ארטור.

במלחמה משתמשים היפונים בהמצאה החדשה שהמציא
החכם האיטלקי מרקוני להשתמש בפולגרה בלי חומים. הנה כי כן
יוצע האדמירל טונו היפוני בכל עת ובכל שעה איה נמצאות כל
אנזות המלחמה של הצי האדיר היפוני ויכול הוא לתת להן פקדות
מה לעשות ואנה לשוט.

מארץ ישראל. — מר ישראל בלקינד מודיע בעתון
היהודי "הלונדוני בדברים האלה :

בעד בית הספר לעבודת האדמה, אשר יחנכו בו היתומים
מקשינוטב קניתי כבר חלקת אדמה טובה בארץ הגליל. בית הספר
הזה יקרא בשם. קרית ספר. לעת עתה הנונו יושבים בראשון
לציון, אבל בעוד שני שבועות נתקרב אל הגליל ונתישב ב"זכרון
יעקב. אחר הפסח נגשו לבנות את הבית, ולמנעד חג ראש השנה
אנו מקוים לחוג את חנכת בית הספר. הילדים כלם בריאים
ושלמים, רבם מדברים כבר עברית ורבים מהם יודעים כבר לעבד
עבודת הגן והפרס. בטוח אני, כי הילדים האלה יהיו לפועלים
חרוצים ולא יבושוי אלה הדואנים להם.

תג'רה. — מעיר סטנסלוי (גליציה) מודיענו, ועד חבורת
שפה ברורה בדברים האלה :

ביום התשעה עשר לחדש אדר חננה חבורת. שפה ברורה
באולם התיאטרון הגדול את נשף הפורים ברב פאר. ובתוך שאר
פרטי החגיגה הצינו גערי בית הספר "שפה ברורה" את החזיון. "דוד"
מאת י. מ. ולקינד שנדפס בעולם קטן שנה זו חוברות 6, 7, 8.
החזיון נערך על הבמה בטוב טעם; המשתתפים הקטנים הצטינו
בתפקידיהם להפליא ונשמחו היה נהדר ונחמד מאד. האולם היה
מלא משה לפה אנשים וגושים וטף אשר באו לראות מחזה עברי
ומשתתפים עברים קטנים, ואחרי כל מחזה לא היה קצה למחזאות
הפנים ולקריאות ה"דוד".

והדבר הזה עורר תשוקה בלב צעירים וצעירות רבים ללמד
את שפתנו העברית. בבית הספר "שפה ברורה" שנוסד בקיץ העבר
מלמדים בשיטה הטבעית על פי ספרו של ילין. לפי השיטה ובמבטא
הספרדי המושך נענם צלצולו את לבות הדור החדש. עתה לומדים
בבית הספר העברי הזה בלשים וחמישה גערים וחמש עשרה
גערות. ומלבד אלה נכתבו עוד רבים ברשימת התלמידים בקיץ הבא.
גם בחג החנכה החולף היתה חגיגה יפה בבית הספר הזה
ואז ערכו תשע גערות וגער חזון עברי בשם "בת ציון" ונעשו
רשם חזק על הנאספים.

תערוכת ארץ ישראל. — בימים האלה נפתחה בוינה
בירת אוסטריה תערוכה מפרי מושבות אחינו בארצנו הקדושה.
בתערוכה הזאת הצינו כל מיני תינות הפוכים והפירות השונים
שנשתבחה בהם ארצנו הקדושה. ואנשים רבים באו להתבונן אל
תוצאות ידי אחינו העובדים על הרי ישראל. בשבוע הראשון עלה
מספר מבקרי התערוכה עד כאלף וחמש מאות נפש, בהם גם

בין אנשים, אבל די להזכיר אז בלחש את שם המיקדו והמריבים ירגעו וישקטו פרנע.

עד כמה נאמנים היפונים להמיקדו שלהם רואים מדברי ימי העם הזה ומכל הליכותיהם. כבר קרה לא-אחת שהרג היפוני את אחד מידידיו היותר יקרים ונאהובים לו, אף כדי להראות אמינותו להמיקדו האהוב לו מכל.

בעת השטף הגדול, שהיה זה לא כבר ביפוגיה, בשעה שהנלים הרועשים הפכו ונהרסו בתים רבים, רץ אב אחד להציל מביתו — לא את אשתו ובניו, כי אם — את תמונת המיקדו התלויה על הקיר.

פעם אחת הייתה שרפה גדולה בעיר סגה ונשרף שם בית-הספר ועוד בנינים השכיבים לו ותלמידים רבים היו בסכנה גדולה; אז התאמצו אנשי העיר בכל כוחותיהם להציל מן האש — הנדעתם מה? את תמונת המיקדו.

ועד כמה גדולה אהבת היפונים לארצם, אפשר לראות מזה שבמלחמה האחרונה שהיתה בין יפוגיה וארץ סין בשנת 1894 היה רב מספר המתנדבים לצאת למלחמה ממספר הצבא הקבוע, וזקנים רבים בכו מרה על אשר לא רצו לקבלם לעבודת הצבא להלחם בעד ארצם ומלכם.

אחרי המיקדו אוהב ומכבד היפוני את אבותיו, ובכלל את הנקנים. בימי קדם שרר חק ביפוגיה שהרשות בידי אבי המשפחה לעשות בבני ביתו כרצונו, ואפילו להמיתם; עתה הגבילו החקים מעט את כח ההורים, בכלל אפשר לאמר, כי כל היפונים מקשיבים המלוכה ועד בני דלת העם הם בנים מקשיבים להוריהם.

היפונים אוהבים מאד את היפוי. ביוחד אוהבים הם את הפרחים היפים. הננים אשר על יד הבתים, אפילו של היותר עני, יפים עד להפליא. יש אשר ישוב היפוני הביתה עיף ויגע מעמלו בעבודתו כל היום, ובכל זאת לא ישכב לנית עד אם יתעסק מעט בגנו, ויפלו בתלמיד היותר צעיר ימצא בכל יום צרור פרחים יפים.

כל אלה הן המעלות של היפונים, אבל גם חסרונות רבים להם.

ליפוני בכלל אין אפי⁽²⁾ חזק, תמיד הם ספקדים אולי לא יצליח: באשר יתחיל היפוני להתעסק באיזה עסק, אין לו סבלנות להפנות עד אשר יסדר ויתבסס מעט מעט, ואם אף לא יצליח בראשיתו יעזבונו מהר וחפש לו עסק אחר.

היפונים אינם מכשרים להמצוא המצאות חדשות. כל מה שיש בארצם, כל מיני המכונות היותר חדשות הנמצאות ביפוגיה —

היפונים. — היפונים שפלי קומה מאד; הם האנשים הקטנים ביותר בכל עמי אסיה. מאכל היפונים הוא, על פי רב, ארו ועוד מיני ירקות. בשר הם אוכלים מעט מאד, על פן הם רפי כח וגופם אינו מפתח כראוי.

היפונים הם עם עלז וקל הדעת. צרות ותלאות הם נושאים בקניניה שלמה, והרואה אותם יאמר, כי שמחים הם ומאשרים תמיד. אוהבים הם בדיחות וליצנות. האדיבות⁽¹⁾ היא מדה טבעית ליפונים; ויפה הוא לראות פגישת שני יפונים-מקרים ברחוב. בראשונה הם מקריים איש את רעהו, אחר יסירו את פובעיהם מעל ראשיהם והשתחוו איש לרעהו פעמים אחדות, ושאפו רוח אל קרבם (וזה הסמן היותר גדול של אדיבות) ואז יתחילו לדבר:

האחד: זה כבר לא נפדתי להתניב לפני החר בבוקר.

השני: אינני אדיב בעת האחרונה — אני ראיתיך.

האחד: אל נא, כי בודי אני הוא שהייתי לא-אדיב כל כך;

אני מבקש סליחה.

השני: ומה מצב בריאותך היקרה?

האחד: טוב מאד; וכן הן לך על טוב לך.

השני: ומה שלום רעותך הנעלה והנכבדה?

האחד: הן הן לך; תעצלני בריאה ושלמה.

השני: ומה שלום ילדיך האהובים?

האחד: הן הן לך אלה פעמים על טוב לך; הישוככים כלם בטוב.

השני: אני יושב עתה ברחוב קטן ורע וביתי קטן וצר מאד.

אף אם לא ירע הדבר בעיניך, אבקשך לבדני בבוקרך.

האחד: לבי מלא על כל גדותיו רגשי תודות לך, ואני בקר

אבקר בארמונה, אף כי אינני מענין כלל בשיחתך.

השני: אני אהיה לא-אדיב הפעם ואפטר ממך.

האחד: אם נחויך הדבר, הנני מבקש ממך סליחה.

ומשתהוים איש לרעהו פעמים אחדות וישואפים עוד פעם

רוח אל קרבם — ושני המקרים נפרדים איש מרעהו.

לצעירים ביפוגיה יש חשק גדול ללמוד ולהשגיל. כל בתי-

הספר הרבים והשונים הם תמיד מלאים תלמידים עד אפס מקום.

ובתי-הספר ביפוגיה רבים מאד. באשר יגמר היפוני בית-הספר בינוני

או אוניברסיטה יוסף עוד ללמוד ולהשתלם בעצמו. על פן רבים

הם המשפילים והמלמדים ביפוגיה.

היפונים אוהבים את ארצם ומולדתם אהבה עזה ממות ואת

קמם המיקדו יאהבו ויכבדו בכבוד אלהים, והם נאמנים לו ולכל

בית המלוכה בכל לב ובכל נפש. יש אשר תפריץ מריבה גדולה

⁽²⁾ תכונת נפש — קאראקטער.

⁽¹⁾ הליכות של חבה — האפליכביות. *Въѣливостъ*

ואיזה בפתו. לסוף חפץ המורה לנסות את התלמידים ויאמר אליהם:

— ובכן הגידו נא, ילדים, באיזה זמן טוב לקטף תפוחים מהעץ?

פרץ הרים את ידו.

המורה: אחר נא, פרץ.

פרץ: בזמן שהשומר איננו פה.

מֶרְדֵּי בִּי מְרִי שְׂבָסָקִי

המחל: הוצאת "תושיה" בורשה.

העורכים: א. ל. בראביגדור וז. ל. גרדון.

כתבת ה"עולם הקטן", "הפרגון", ו"הענורים":

Издательство „Тусија“, Отдѣленіе „Оламъ

Катанъ“, Варшава.

Verlag „Tuschijah“, Abtheilung „Olam Katan“,
Warschau.

המצאות ארפה הן ומשם הביאון. אבל תחת זאת בעלי פשרון הם לחקות מעשי אחרים; ואף ינדע להם על דבר איזו המצאה חדשה, על דבר איזו תכנית חדשה באיזה מקצע, לא ינחיו ולא ישקטו עד אשר יוציאוהו לפעולות באופן היותר טוב.

נפלא הוא שיוון נפשם של היפונים אל החיים. המות אינו מפיל כל כך אימה עליהם, כמו על כל בני ארפה. על כן יקרו בנפוניה מקרים רבים שאנשים שולחים יד בנפשם. מספר המאבדים עצמם לדעת בנפונה מגיע בכל שנה לאלפים מספר.

היפוני יכול לשלח יד בנפשו על כל דבר קטן: אם יעלה מחיר הארץ (המאכל הראשי של היפוני), או אם יגדל החם מאד, או אם משיכים ריבם את בקשתו היותר קטנה — זה מספיק ליפוני לשלח יד בנפשו.

עוד מדה מגנה מאד יש ליפונים: הם שוקרנים נוראים. ציר אמריקה הראשון בנפונה אמר, שהיפונים הם השקרנים היותר גדולים בעולם. היפוני משקר מלידותו עד יומו האחרון. ביוחד מראים זאת היפונים במחקרם.

(ה"דירד").

שיחות ילדים.

א.

האב: מה עשית במכתב אשר השארתי פה על המכתבה.
הבן: אני נשאתיו אל הדואר וזרקתי אל המכתבה.
האב: פתי, הן לא כתבתי עליו עוד את המען (אדריסה).
הבן: אבל, אבא, אני חשבת, כי במכתבין עשית זאת לבל ידעו זרים למי שלחת את המכתב.

ב.

האם: הלא תבושי, פתי, ראי נא את האבק המכסה את כל הרהיטים. בנראה הוא מנה פה לא פחות משלשה חדשים.
הבת: אם כן, אבא, לא בן האשם. הלא תזכרי, כי זה רק לפני חדש ימים שבתתי מעיר הודתי.

ג.

פקיד הפוסטה (לנער השולח מכתב): שמענער: המכתב הזה גבר יותר מדי, צריך להדביק עליו עוד פול (מרקה) אחד.
הנער (בתמיהה): אבל, אדני, בהדביקי עוד פול אחד הלא יכבד המכתב יותר!

ד.

המורה באר לתלמידיו את ארבע תקופות השנה. הוא דבר על מזגי האוויר השונים שבכל תקופה איזה פרות מתבשלים בקוץ

גן הילדים

מאת שלמה ברמן.

יצאה לאור כריסתומטית בשני חלקים: הראשון (הוצאה ג' מתקנה ומוגהת) לילדים מבני שש עד בני שמונה שנים, והשני לילדים מבני שבע עד בני תשע שנים. הכריסתומטית הזאת מצוינה בקלות שפתה ובתוכנה המלבב ומושך את לב הילדים הקטנים. מלבד זאת מוסיפים עליה לזית הן ציורים הנהדרים שנתקנו געשו מחדש. לפני כל פרק יש ווקבולים מתורגמים רוסית אשכנזית (באותיות עבריות) במספר לא רב, כדי להקל על הילד למור שיעורו. שירי "גן הילדים" נכתבו ע"י המשוררים היותר מצוינים, שכתבו למען הילדים שנים האחרונות, ומצטיינים ג"כ בתוכנם ובשפתם הקלים מאד. בחלק ב' ישנם כ' פרקי דברי ימי שראל כתובים בסגנון קל, המכילים קורותינו מבראות העולם עד ימינו אלה. השפה והסגנון הקלים של "גן הילדים" יתנו ערובתם. שגם הילד שכשונותיו לא טובים יעבר על הספרים האלה בענג ובנקל, ויעש חיל בלמודיו.

מחיר החלק הראשון 75 קאפ, מכ' בכר 90 ק. פארטא 10 ק.

מחיר החלק השני 50 קאפ, מכ' בכר 65 ק. פארטא 6 ק.

שני החלקים כב' יחד בכר 1.45 ר' פאר' 16 ק

האדריסה:

Издательство „Тусија“, Варшава.

Verlag „Tuschija“, Warschau

בע"פ: נובליפקי 7, מעון 9. (4-4)

החתימה על העתונים :

שנה שלישית. א עולם קמן שנה שלישית.

העתון המצויר עתון שבועי מצויר לבני הנעורים.

העתון המצויר האחד בספרותנו בכלל והיחיד ומיוחד לבני הנעורים שלנו בפרט.

שפת ה"עולם קמן" קלה ושבועית והסגנון נאה ומלבב. — ה"עולם קמן" הוא מנוקד כלו.

כל גליון מלבד שהוא נעים לקריאה ומלבב את נפש הקוראים הקטנים והצעירים, הנהו גם מעין חריס-טומטיה מצוינה ללמוד שפת עבר. העתון נדפס על נייר יפה וכרפוס מהודר והתמונות מצוינות ביפין וטובן.

מחירו ברוסיה: 4 רובל לשנה. 2 רובל לחצי שנה, 1 רובל לרבע שנה.

באוסטריה-הונגריה: 10.50 קראנען לשנה; באשכנז: 9 מרק לשנה; באנגליה: 8 שילינג לשנה; בשאר ארצות: 11 פֿרנק לשנה; בארץ ישראל: 10 פֿרנק לשנה; וכן לחצי ולרבע שנה בערך.

חותמי ה"עולם קמן" במשך שנה תמימה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה חנם את הספר:

רבינוזן קרוזה

מעובד לבני הנעורים (פנקוד ובציורים יפים) ע"י גרובסקי.
הספר כבר נמצא תחת מכש הדפוס.

שנה שנייה. ב הפדגוג שנה שנייה.

ירחון לחנוך והוראה בעד הורים ומורים.

[הוספה ראשונה ל"עולם קמן"].

בו יבאו מאמרים בכל מקצועות החנוך וההוראה החדשות במקצוע החנוך העברי וביחוסו אל החנוך הכללי, כרוניקה מעולם ההוראה העברית והמורים העברים, בקרת ספר הלימוד הקריאה לבני הנעורים, ועוד.

משנה זו, תרס"ד, יצאו חוברות א"ה מבית הדפוס וזה תכנון:

א) בית הספר והמשפחה — י. י. גלסס; ב) התגוששות — י. מ. זלקינד; ג) ממועצת מורים — ק. ל. סילמן; ד) פרוגרמה לב"ס מתוקנים — ה"ל; ה) הרצאה באספת המורים העברים בא"י — הר"ר; ו) להתיסדות מוסד מרכזי לחנוך העברי — פנחס שיפמן; ז) השקפת בתי הספר לחכ"ה [ד] ד"ר נחום סלוסץ; ח) חומר לדקדוק השפה — ברדומאי; ט) הקריאה העברית [המשך] — בן-זאב; י) פרקים בתורת הלמוד — י. גלסס; יא) חדר המתוקן — י. גלסס; יב) אספת המורים, וזכרון יעקב — ה"י; יג) החנוך והמשפחה. — בן-זאב; יד) רעיונות על דבר החנוך. — בן-משה; טו) בקרת ספרים — י. י. גלסס; טז) כרוניקה.

מחיר ה"פדגוג" ברוסיה לשנה 8 ר"ל, לחצי שנה 1.50 ר"ל, לרבע שנה 75 קאפ; באוסטריה-הונגריה: 7.75 קראנען לשנה; באשכנז: 6.50 מרק לשנה; באנגליה: 6 שילינג; בשאר ארצות: 8.50 פֿרנק לשנה; בארץ ישראל: 8 פֿרנק לשנה — וכן לחצי ולרבע שנה בערך. — לחותמי ה"עולם קמן" הנחה גדולה: שליש מן המחיר.

שנה ראשונה. ג הנעורים שנה ראשונה.

ירחון לחנוך מצויר לבני הנעורים.
[הוספה שנייה ל"עולם קמן"].

בו יבואו שירים, ספורים, ספרי מסע, תולדות אנשי שם, מאמרי מדע פופולריים, ידיעות ומקרי הימים, עם תמונות וציורים שונים, השפה קלה ונוחה והמלים הקשות מנוקדות.

עד עתה יצאו ארבע החוברות הראשונות וזה תכנון: א) *** [שיר] בן-אסתר; ב) שבבים [ספור] י. ב. לבנר; ג) דון מיגואל [ספור] הספורי מוזן; ד) בן-אביגדור; ד) עם כלות הקיץ [שיר] יצחק ק. קצנלסון; ה) מסע במצרים [עם ציורים] ד"ר נחום סלוסץ; ז) הנדף [ציור עפי קרבן] שמואל בן ציון; ז) מסלת הברזל מיפו לירושלים [עם ציורים]; ח) שתי ערים [ספור הספורי עפ"י טשרלס דיקנס] י. גרובסקי; ט) בן הזמנים [מזכרונות הילדות לשלמה האלקישין] זלמן אפשטיין; ו) משה לוב לילינבלום [תר"ד — תרס"ד] ליום מלאות לו ששים שנה, יגאל הכרמלי; יא) תאודור מוסמן [עם תמונות] ***; יב) *** [שיר] יעקב שטינברג; יג) הציור [אגדה] יהודה שטינברג; יד) נחל הסתו [שיר] יעקב פייכמן; טו) האחים [ספור] אברהם רייזון; טז) חרף [שיר] א. ליבושיצקי; יז) יש ארצות רחוקות [שיר] יעקב שטינברג; יח) מחפשי הזהב הקטנים [ספור] א. מידניק; יט) זכרונות הילדות [מספורי הדוד] י. ב. לובניק; כ) מאביב שמעתי שיר זמר [שיר] ז. שניאור; כא) אברהם דוד הכהן לבנון [עם תמונות] ש. בן-ציון; כב) יופינה [עם ציורים ממראות הארץ] * * כג) הרברט ספנסר [עם תמונות]; כד) בקר כהה יעקב שטינברג; כה) מאגדות זקני [שיר] ש. ל. גרדון; כו) יופינה [ארץ אלפי האיים; עם ציורים] א. פומגובה תרגם יפוני; כז) מגדולי העמים. א. בופון [עם תמונות]. יוסף מיוחס; ידיעות שונות.

מחירו לשנה ברוסיה: 8 ר"ל, לחצי שנה 1.50 ר"ל, לרבע שנה 75 קאפ; באוסטריה-הונגריה: 7.75 קראנען לש"ל; באשכנז: 6.50 מרק לשנה; באנגליה: 6 שילינג לש"ל; בשאר ארצות: 8.50 פֿרנק לש"ל; בארץ ישראל: 8 פֿרנק לש"ל — וכן לחצי ולרבע שנה בערך. לחותמי ה"עולם קמן" הנחה גדולה: שליש מן המחיר.

המול: הוצאת "תושיה" בורשה. העורך: א. ל. בן-אביגדור וש. ל. גרדון.

האדריס: Издательство „Tynia“, Отдѣление „Оламъ Катанъ“ Варшава.

Verlag „Tuschijah“, Abtheilung „Olam Katan“ Warschau. בע"מ: נובוליפקי 7, מעין 9.

דער טאג

א גרויסע מעגליכע אידישע צייטונג מיט נקידות

געהט ארויס פון י"טען יאנואר 1904 אין פעטערבורג

נאך דעם פראגראם פון גרויסע אייראפעאישע צייטונגען.

פון איש יהודי ל. ראבינאוויץ, רעדאקטאר פון "המליץ".

דער טאג ענטפערט אויף שאלות פון יוריספרודענץ וועגען דינים און משפטים, שאלות וואס זיינען נוגע צו כלל זאכען און צום פרט וואס מיט זיי וועלען זיך ווענדען צו איהם זיינע לעזער. דאס זעלבע וועט דער טאג ענטפערן אויף שאלות, וואס זיינען נוגע צו מעדיצישע געזעפטס און פאבריק אנגעלענענדייטען, ווי אויך שאלות, וואס געהערען צו יעדע סארט מלאכה און ארבייט.

דער טאג דרוקט טעלעגראמעס פון דער ערשטער קוועלע און פון אייגענע ספעציעלע טעלעגראמעס איבער וויכטיגע זאכען, וואס וועלען פארקאמען אין פערשידענע שטערט און לענדער.

דער טאג דערצייהט זיינע לעזער אלעס וויכטיגע, וואס עס קאמט פאר אין אידישען און אלגעמיינעם לעבען אין רוסלאנד און אין אויסלאנד געבן זיינע לעזער א ריכטיגען בעגריף פון אלעס וואס פאסירט, און פון צוזאמענהאנג פון פיעל פרטים וואס אלע בעזאמען איז דאס לעבען.

דער טאג גייעט קלארע ערקלערונגען איבער די אלגעמיינע פאליטיקע און די פאליטיקע פון יעדעם לאנד בעזונדער, ווי ווייט עס קען אינטערעסירען די לעזער פון א גאנצן אלס מענשען און אידען.

דער טאג האט קארעספאנדענטע אין אלע וויכטיגע שטערט אין רוסלאנד און אויסלאנד, וועלכע וועלען שטענדיג מיטשטיי"לען ווי דאס לעבען געהט דארט אין אלגעמיין און אלעס וויכטיגעס, וואס דארט פאסירט.

דער טאג מאכט בעקאנט זיינע לעזער מיט אלע וויכטיגע נייעס, וואס קומען פאר אין פארשידענע וויכענשאפטען וואס קענען און דארפן אינטערעסירען די לעזער.

אויך וועלען זיך דרוקען אין "טאג" פיעל גענויע אילוסטראציעס, בילדער וואס דורך איין בליק אויף זיי פארשטייט מען אפט זאכען, וואס מ'דארף זיי ערקלערן דורך טויזענד ווערטער.

אין טאג קומען אויך ביאגראפיעס און פארטרעטען פון וויכטיגע מענשען.

אין טאג דרוקען זיך בעלעטריסטישע ארטיקלען, פעלעטאנען בילדער ערצעלונגען שירים א. ד. ג. געשריבען פון די בעסטע שרייבער. צוגלייך וועלען אין "טאג" געדרוקט ווערען דער אינהאלט פון די וויכטיגסטע ביכער און ארטיקלען אין זשורנאלען און צייטונגען אין אידישע און אנדערע שפראך פון טהעאטער און מוזיק נייעס.

דער טאג שטרעבט צו בריינגען דאס בעסטע, פיינסטע און שלאנגעדומטע, וואס דער אידישער ווייז האט געשאפען און שאפט ביז היינט.

אויך רעכנט דער "טאג" פאר זיין פליכט צו דרוקען וויכטיגע ארטיקלען וועלכע וועלען בעלייכטען דאס פרויען לעבען.

"יהי אור" — עס זאל זיין ליכט — דאס זענען די צוויי ערשטע און גרעסטע ווערטער, וועלכע די וועלט האט געהערט, און דאס ליכט איז דאס ערשטע וואס "דער טאג" וועט שטרעבען צו פארשפרייטען, ער וועט שטרעבען צו ברענגען ליכט, ליכט וואס מעהר, ליכט וואס העלער, ליכט וואס ווארמער אין אידישען לעבען, צו פארשפרייטען ליכטיגקייט אומערדום וואו אידען געפֿינען זיך, זיי זאלען זעהן זיך אליין און זייערע ברידער אין ריכטיגער שיינ, זעהן קלאר וואס זיי האבען צו טאן, אום צו פארבעסערן זייער עקאנאמישע און מאראלישע לאגע אלס מענשען, און אידען, אויסצוגלייכען און צו שטארקען דעם אייגענע בויגענען, שוואכען און דארען אידישען קערפער, און דאס פינטעלע איר, דאס ליכטיגע, געמליכע פינטעלע פון דער אידישער גרויסער נשמה זאל לייכטען ווי א פאקעל, העל און שטארק, ווייט און ברייט.

דער טאג טרייט צו זיין פראגראם, סטארעט צו ווייזען קלאר זיינע לעזער אלע זייטען פון לעבען און אלעס וואס אין איהם קומט פאר. מיט ברידערליכע ליכט וועט "דער טאג" שטרעבען צו בעלייכטען דאס לעבען פון אלע קלאסען מענשען, פון פערשידענע פארטייעס צווישען אידען, **אין טאג** קומען הויפט ארטיקלען, קורץ און קלאר געשריבען, אן איבעריגע רייד און אן פוסטע מליצות, וועגען פראגעס פון טאג וואס אנבעלאנגט דאס אידישע לעבען אין כלל און פרט, דאס לעבען פון גאנצען פאלק צוזאמען און דאס לעבען פון יעדען בעזונדער, דאס לעבען פון אלע אידישע חבורות צו העלפען זיך און אנדערע, חבורות צו פארשטארקען די קערפערליכע קראפט און מאראלישען גייסט, חבורות פון צדקה, שטיצע און העלפען איינער דעם אנדערן, און מיט דיעזע ארטיקלען שטרעבט דער "טאג" צו ווייזען, וואס עס איז דא און נויטיג צו טאן, אז די גרויסע קראפט, וואס ליגט אין אונזער פאלק זאל נישט געהן לאיבד און זאל אנגעווענדט ווערען צו בריינגען נוצען זיך און אנדערע.

דער טאג שטרעבט צו ווייזען זיינע לעזער ריכטיגע וועגען, ווי זיי זאלען ערציהען זייערע אייגענע קינדער, און ווי זיי זאלען זארגען פאר די ערציהונג פון אומגליקליכע קינדער, וואס האבען נישט ווער עס זאל פאר זיי זארגען, אז דער קומענדיגער דור זאל האבען שטארקערע מוסקעלען, פיינערע געדויען, און גרעסערע הארץ און טיפערע פארשטאנד.

דער טאג זוכט צו ווייזען, ווי צו פארבעסערן יעדער ארבייט און יעדער בעשעפטיגונג, ווי אויסצוהאלטען די גרויסע וועלט קאנקורענציע מיט עהרליכקייט און עהרע, צו קענען עקסעסטרעם מיט לייטען גלייך פון כשרה פראצע און עהרליכע ארבייט אין יעדער מלאכה און בעשעפטיגונג, און ווי מענשען פון איין מלאכה אדער מסחר, וואס יאגען איינער דעם אנדערן, האבענדיג א מיאוס'ן טעות, אז דערמיט מאכען זיי זיך בעסער, קענען זיך די גרעסטע נוצען בריינגען דורך שלום און אהדות, דורך זארגען יעדער פאר אלע און אלע פאר יעדען.

אבאנעמענט-פרייז פון "טאג":

אין רוסלאנד: אויף א יאָהר 7 רובל, א האלב יאָהר 3.50 רובל, א פערטיל יאָהר 1.75 רובל.

אין אויסלאנד צו בעקומען 3 מאל א וואך: א יאָהר 9 רובל, א האלב יאָהר 4.50 רובל, א פערטיל יאָהר 2.25 רובל.

דער סך פון מודעות אין "טאג":

פאר א קורצע שורה פעמיט אויף דער פערטער ווייטע — 15 קאפ, אויף דער ערשטער ווייט די גרויס — 30 קאפ.

די וואס שרייבען אויס דעם "טאג" ביז 1=טען יאנואר, נישט וועגנער ווי אויף 3 חדשים, וועלען בעקומען א מוסיס דאס זענען פיעלפארכיגע בילד.

חשמונאים. פון דעם בעריהטען מאלער, אקאדעמיק משה מיימון.

אדרעס:

Ред. „Деръ Тогъ“ Торговая 17, С.-Петербургъ. — Red. „Der Tog“, Torgowaja 17, St.-Petersburg.